

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

**Oddelek za
predšolsko vzgojo
in izobraževanje**

Odsek za
izobraževanje

Resljeva 18
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 40 29
glavna.pisarna@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 603-232/2012-4
Datum: 27.11.2012

**Zapisnik 4. seje Komisije za pravice otrok,
dne 21.11.2012, ob 13h, Banketna dvorana, na Magistratu**

Prisotni: Vlasta Nussdorfer, dr. Milena Mileva Blažič, Melita Uran, Mitja Pavčič, Katjuša Popovič, mag. Ana Vodičar, mag. Nives Cesar, Tanja Hodnik, Marjanca Vampelj, Suzana Antić, dr. Matej Majerič, Enisa Brizani, Katarina Meden, Zvone Mikič, Štefan Lepoša, Irena Velič, Špela Ulaga, dr. Veronika L. Dolenc

Dnevni red:

- 1. Pregled sklepov in potrditev zapisnika 3. seje KPO**
 - 2. Predstavitev centrov za socialno delo**
 - 3. Predstavitev Odseka za socialno varnost pri Oddelku za zdravstvo in socialno varstvo**
 - 4. Program za otroke in mladino**
 - 5. Izobraževanje v vrtcih in OŠ 2012/13.**
 - 6. Obvestila knjižnicam**
 - 7. Poročanje županu**
 - 8. Razno**
-

1. Pregled sklepov in potrditev zapisnika

Sklepi in zapisnik s 3. seje Komisije za pravice otrok (KPO) z dne 16.10.2012 je bil sprejet.

2. Predstavitev centrov za socialno delo (CSD)

Vsak predstavnik centra se je predstavil in izpostavil lastno problematiko.

Irena Velič, strokovna delavka, je predstavila CSD-Šiška. Poudarila je, da so z novo zakonodajo izredno zožane pravice otrok in mladostnikov glede prehrane. Izpostavila je ogrožajoče razmere družine Strojan.

Zvone Mikič, direktor CSD LJ-Center, je pritrdil in povedal, da je bilo samo 5% vlog glede subvencioniranja prehrane pozitivno rešenih. Večina negativnih vlog se je nanašala na subvencioniranje kosila. Dodal je, da skušajo to problematiko reševati tudi s pomočjo mestnih denarnih pomoči.

Štefan Lepoša, direktor, je predstavil CSD LJ- Vič.

Špela Ulaga, strokovna delavka, je predstavila CSD Lj-Bežigrad in izpostavila rejniško problematiko.

Po predstavitvi je sledila razprava.

Vlasta Nussdorfer, predsednica KPO, je opozorila na tiste otroke, ki se ne oglašajo in nič ne rečejo, da so lačni in rabijo pomoč.

Mitja Pavčič, odvetnik, je predlagal, da naj ravnatelj šol preverijo, ali obstajajo primeri otrok, ki v šoli niso naročeni na noben obrok v šoli in po lastni presoji pokličejo otrokove starše ter jih napotijo na CSD, da zaprosijo za subvencijo.

Mag. Ana Vodičar, generalna direktorica Direktorata za družino, je sporočila, da ima informacijo, da bo Vlada RS v zelo kratkem na predlog Ministrstva za izobraževanje, šolstvo in šport mejo za subvencioniranje dvignila. Glede pomoči otrokom pri prehrani pa je izpostavila, da obstaja **31. člen Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev**, ki se glasi (aktualen je poglobljen tretji odstavek):

10. Možnost v izjemnih primerih

31. člen

(1) Center za socialno delo lahko v izjemnih primerih pri določitvi znižanja plačila vrtca na podlagi podatkov iz uradnih zbirk podatkov in drugih podatkov poleg dohodka in premoženja, ki ga določa ta zakon, ter drugih pogojev, ki jih določajo predpisi, ki urejajo vzgojo in izobraževanje, upošteva tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni in materialni položaj vseh oseb, zaradi česar bi plačilo vrtca ogrozilo socialno varnost oseb ali iz drugih pomembnih razlogov, in določi nižje plačilo programa za vrtce, kot je določeno v 24. členu tega zakona.

(2) Center za socialno delo ob odločitvi o znižanju plačila vrtca posebej opredeli razloge za neugoden socialni in materialni položaj osebe, na katere oseba ob uveljavljanju pravice iz javnih sredstev ne more vplivati, jih pa je pripravljena s strokovno pomočjo centra za socialno delo začeti odpravljati, in se z njo dogovori o njihovem odpravljanju v dogovorjenem roku in na dogovorjen način.

(3) Center za socialno delo lahko v izjemnih primerih, na predlog vzgojno-izobraževalnega zavoda ali vlagatelja, pri ugotavljanju upravičenosti do subvencije malice za učence in dijake ter subvencije kosila za učence poleg dohodka in premoženja, ki ga določa ta zakon, upošteva tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni in materialni položaj učenca oziroma dijaka, in ki nastopijo zaradi dolgotrajne bolezni ali smrti v družini, nenadne izgube zaposlitve staršev ter naravne ali druge nesreče. V tem primeru je višina subvencije malice za učenca oziroma dijaka 1/3 cene malice, višina subvencije kosila za učence pa v višini cene kosila.

Podatki iz sistema kažejo, da je bilo v celem letu na območju celotne države na podlagi tega člena odločeno samo v 127 primerih.

Irena Velič je izpostavila botrstvo kot dober projekt, kjer posameznik prispeva 30 EUR za otroka.

Vlasta Nussdorfer je opozorila, da je pri botrstvu veliko na ljudeh oz. prostovoljcih, ki urejajo botrstvo. Saj se velikokrat pripeti, da si nekomu boter pa otroka sploh ne poznaš oz. od njega ne prejemaš povratnih informacij (slikice, pisma, itd.), kar pa je za botre pomembno.

Predlagala je, da bi se naslovalo pismo na odvetniško zbornico in njene člane v katerem bi jih vprašali, če bi bili pripravljeni postati boter.

Mag. Nives Cesar, svetnica, je podprla botrstvo in izpostavila Barbaro Žgajner Tavš, ki je dejavna na humanitarnem področju. Poudarila je, da bi s prepričljivimi argumenti CSDjev lahko najprej prepričali poslance znotraj poslanske skupine nato pa še znotraj državnega zbora.

Vlasta Nussdorfer je izpostavila kot velik problem pomanjkanje pedopsihiatrične pomoči za otroke.

Irena Velič je odgovorila, da je resnično velik primanjkljaj pri nudenju otroške psihiatrične pomoči. Pomoč *pro bono* prejmejo večinoma samo tisti, ki imajo veze.

Mitja Pavčič je predlagal, da bi se na MOLu oblikoval fond za terapijo za otroke.

Vlasta Nussdorfer je predlagala postavitev *pro bono* ambulate za ljubljanske otroke, ki rabijo pedopsihiatrično pomoč.

Štefan Lepoša se je strinjal s predolgimi čakalnimi dobami za terapije. Poudaril je, da obstajajo skupine otrok, ki jih nihče ne pokriva – gre za pomanjkanje programov, ki so namenjeni ciljnim skupinam otrok, ker primanjkuje denarja. Zvone Mikič pa je dodal, da tudi ustreznih strokovnjakov za tovrstno delo primanjkuje, ni pa vsak, ki se ima za terapevta tudi ustrezno usposobljen za delo z mladostniki.

Mitja Pavčič je postavil vprašanje, koliko romskih otrok je na območju Ljubljane, vendar predstavniki CSD s tem podatkom ne razpolagajo, ker, kot so povedali nimajo zakonske podlage, da bi svoje stranke spraševali o etični pripadnosti. Predstavniki CSDjev so napovedali, da bodo podali kratko poročilo o romski problematiki z vidika varstva pravic romskih otrok.

Izpostavljeno je bilo tudi stališče Komisije za pravice otrok, da je dolžnost Centrov za socialno delo, da v skladu s svojimi zakonskimi pristojnostmi ustrezno ukrepajo in preprečijo posledice t.i. romskih porok, kjer so udeleženci tudi otroci. Razlog za to je v tem, da naj bi bil po splošno znanih podatkih pomemben del obreda romske poroke tudi konzumacija "zveze" - torej spolni akt med nupturientoma. Ker je lahko ena od teh oseb mlajša od 15 let, je takšno ravnanje kaznivo dejanje. Opustitev ravnanja CSD – da ne ukrepa ustrezno in ne zaščiti otroka lahko predstavlja kaznivo dejanje- nevestno delo v službi po 258. členu KZ-1. To dejanje namreč stori uradna oseba ali javni uslužbenec, ki zavestno krši zakone ali druge predpise, opušča svoje nadzorstvo ali kako drugače očitno nevestno ravna v službi, čeprav predvideva ali bi moral in mogel predvidevati, da lahko nastane zaradi tega hujša kršitev pravic drugega in res nastane kršitev. Poleg tega je takšno ravnanje – ko se ne naznani "romske poroke z udeležbo otroka", kaznivo dejanje opustitve ovadbe, da se pripravlja kaznivo dejanje po 280. členu KZ-1. V tem primeru je storilec kdorkoli, ki ve, da se

pripravlja kaznivo dejanje, za katero je z zakonom predpisana kazen treh ali več let zapora, pa ga v času, ko se je dejanje še dalo preprečiti, dejanja ne naznani in je bilo dejanje poskušeno ali dokončano.

Novinarka Enisa Brizani je poudarila, da ne smemo posploševati, ker ni povsod med Romi enako. Da pa se mora v primeru nasilja ukrepati in prositi za pomoč. Zvone Mikič pa je dodal, da ne moremo govoriti na pamet o konkretnih primerih brez prisotnosti vpletenih strokovnih institucij, hkrati pa groziti z ukrepi zaradi nevestnega dela.

Irena Velič je izpostavila nujnost socialne mreže. Najslabša je parcializacija. Temu je pritrdila Suzana Antič, ki je zagovarjala hipno sodelovanje ko gre za nujne primere.

Mag. Ana Vodičar, generalna direktorica Direktorata za družino, se zaveže, da od Centrov za socialno delo s področja MOL dobi oceno, koliko romskih otrok živi na območju MOL.

Po pregledu podatkov je ugotovljeno, da je na področju Ljubljane po oceni vseh petih CSDjev (torej ni nekih uradnih statističnih podatkov) 150 romskih otrok (Center 3, Bežigrad 10, Vič 45, Moste 40, Šiška 50).

Vlasta Nussdorfer je predlagala, da se povabi CSDje na sejo, ki bo posvečena posamezni tematiki, kot je romska ali rejništvo.

3. Predstavitev Odseka za socialno varnost pri Oddelku za zdravstvo in socialno varstvo

Tanja Hodnik, vodja Odseka za socialno varstvo, OZSV MOL je predstavila Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo.

4. Program za otroke in mladino

Mag. Ana Vodičar je povedala, da se oblikuje strateški dokument – vladne usmeritve do 2016.

Na sestanku, ki ga je imela z dr. Marto Bon, in dr. Matejem Majeričem iz Fakultete za šport so prišli do idejnega projekta »Zdrava lokalna jedra«, v katerem gre za druženje ljudi (otrok, staršev, starejših) iz lokalnega okolja.

Projekt je predstavil dr. Matej Majerič, profesor na Fakulteti za šport. Telovadnica bi bil skupen prostor. Odraslim bi se dala znanja, da bi lahko sami izvajali program. En dan v tednu po službi bi bila telovadnica na voljo lokalni skupnosti.

Mag. Ana Vodičar je izrazila potrebo, da bi bilo dobro izpeljati med ljubljanskimi šolami pilotski projekt. Za začetek bi se vanj lahko vključile tri šole.

1. sklep

Na aktivu ravnateljev OŠ se predstavi idejni projekt in preveri odziv šol.

Mitja Pavčič je opozoril na zaklenjena igrišča nekaterih šol in vrtcev. Preveriti bi bilo potrebno, kakšen je resničen razlog za zapiranje igrišč šol in vrtcev.

5. Izobraževanje v vrtcih in OŠ 2012/13

Točko se zaradi odsotnosti mag. Mateje Štirn prestavi na naslednjo sejo KPO.

6. Obvestila knjižnicam

2. sklep

Mitja Pavčič se zaveže za knjižnice oblikovati dopis v katerem se pozori knjižničarje, da ne smejo izposojati otrokom knjig s pornografsko vsebino.

Vsebina predlaganega dopisa je:

»Komisija za pravice otrok Mestne občine Ljubljana je na svoji 2. seji sklenila, da se na vse osnovne šole in knjižnice, katerih ustanovitelj je Mestna občina Ljubljana, naslovi opozorilo vezano na okoliščino, da so za izposajo v knjižnicah na voljo tudi gradiva, ki imajo pornografsko vsebino.

Kazenski zakonik (KZ-1) določa v 176. členu kaznivo dejanje: Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva, katerega stori storilec, ki (po prvem odstavku tega člena) "osebi, mlajši od petnajst let, proda, prikaže ali z javnim razstavljanjem ali kako drugače omogoči, da so ji dostopni spisi, slike, avdiovizualni ali drugi predmeti pornografske vsebine, ali ji pokaže pornografsko ali drugačno seksualno predstavo, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do dveh let."

S tem kaznivo dejanje stori tudi tisti knjižničar, ki osebi mlajši od 15 let omogoči izposajo književnega dela s pornografskimi elementi.

Zato vas Komisija za pravice otrok Mestne občine Ljubljana kot ravnatelja osnovne šole/knjižnice vljudo opozarja in poziva, da zaposlene, ki izposojajo knjižnično gradivo, izrecno in dokumentirano opozorite, da se knjižničnega gradiva, ki ima pornografsko vsebino, ne sme izposojati osebam mlajšim od 15 let.«

7. Poročanje županu

3. sklep

Na januarski seji bo Vlasta Nussdorfer predstavila Komisijo za pravice otrok županu.

8. Razno

Vlasta Nussdorfer je opozorila na neizkoriščanje igrišča za invalidne otroke v Zupančičevi jami. Očitno gre za pomanjkanje informacij. Predlagala je, da bi se javnosti (npr. v glasilu Ljubljana) predstavila igrišča za invalidne otroke.

Na vprašanje mag. Mateje Demšič, vodje Urada za mladino OPVI MOL (vprašanje je posredovala dr. Veroniki L. Dolenc, ki ga je na seji izpostavila), v zvezi s tem, kako preverjati nekaznovanost sodelavcev ali prostovoljcev, ki so tujci (državljeni EU, državljani tretjih držav), je Vlasta Nussdorfer odgovorila, da bi se bilo potrebno obrniti na Ministrstvo za zunanje zadeve in jih vprašati ali obstaja oz. kakšna je možnost preverjanja tujcev. Dopis za Ministrstvo bo pripravila dr. Veronika L. Dolenc.

Predstavitev KPO javnosti: predstavitev bi bila kot tiskovna konferenca. Na MOLu bi Vlasta Nussdorfer predstavila projekt na katerega bi povabili tudi medije.

4. sklep

5. seja KPO bo 12.12.2012 ob 13h.

Zapisala:

dr. Veronika L. Dolenc

Vlasta Nussdorfer
Predsednica Komisije za pravice
otrok pri MOL